

Šulinys

Nr. 31
2013 m. Balandis

Merkinės Vinco Krėvės gimnazija

Kovo 17 d. „Šulinio“ korespondentai susitiko su grupele Dzūkijos nacionalinio parko „Šalcinis“ redkolegijos narių.

„Jei užšaltų „Šulinys“, „Šalcinis“ jį visada atgaivintų

Šių metų kovo 17 dieną nedidelė dalis mūsų laikraštuko korespondentų užsuko į Dzūkijos nacionalinį parką, kad galėtų pasisemti žinių ir patirties iš ten leidžiamo laikraščio „Šalcinis“ redkolegijos. Labai džiaugiamės, kad galėjome pasimokyti iš laikraščio, kuris ne tik už mūsų „Šulinį“ senesnis, bet ir visus korespondentus amžiumi pranoksta. Redkolegijos nariai – Algimantas Černiauskas, Henrikas Gudavičius, Roma Norkūnas ir Dalia Blažulionytė – noriai dalijosi kartu su mumis savo sukauptą nemažą darbo patirtimi ir žiniomis.

„Šalcinis“ pradėjo eiti 1992 metų vasario mėnesį nepavargdamas ir nesustodamas, tik kaskart skaidresnis ir gražesnis. Redkolegija neslėpė, kad apie šį laikraštį pradėjo galvoti tuomet, kai išvydo gražius Aukštaitijos nacionalinio parko „Ladakalnis“ numerius. „Juk dzūkai nėra blogesni už aukštaičius, tik tiek, kad Aukštaitijoje daug ladakalnių ir ežerų, o pas mus – upių, upelių ir šalcinių. Štai kodėl mūsų

laikraštis – „Šalcinis“, kuris gyvuoja ir šiandien, padedamas visų tų, kurie žemės šalcinių almesio klausosi čia nuo vaikystės,“ – pasakojo A. Černiauskas.

Būtent šie žodžiai labiausiai privertė mus, grįžusius po nuostabaus susitikimo, sumąstyti apie mūsų mokyklos laikraštį ir paklausti savęs: ar kiekvienas, kuris prisideda prie naujo numerio gimimo, žino paties „Šulinio“ atsiradimo istoriją? Taip suskubome braukti nuo mėlyno aplanko, kuris primena šulinio vandenį, dulkes ir vartyti senus, dar popierinius laikraščio numerius, kadangi šiandieninės technologijos leido „Šuliniui“ gyventi internete.

Pasirodo, viskas prasidėjo dar 2001 metais, kai už tuometinių devintokų lietuvių kalbos pamokų vairo sėdo energinga ir visada nustebinti gebanti mokytoja Rita Černiauskienė. Ir štai pirmoji jos staigmena, gimusi galvoje, beverdantsriubą, buvo laikraščio projektas tuometiniams devintokams. Beskaitant pirmojo numerio įvadinį straipsnį,

prieš akis iškilo visas tas gaminimo ir ruošimo chaosas, kurį teko patirti mūsų pirmtakams. O už laikraščio pavadinimą turime būti dėkingi buvusiam gimnazijos mokiniui Algimantui Černiauskui, kuriam pavadinimui idėją davė mokinių žargonu vadinama mokykla – „Šulė“. Taip po ilgo ir sunkaus darbo Valentino dieną per „Kukumbalio“ koncertą „Kukumbalio rožės“ Dzūkijos nacionalinio parko Merkinės lankytojų centre pasauliui buvo pristatytas ką tik gimęs mūsų „Šulinys“. Laikui bėgant, daug kas keitėsi: vieną mokinių kartą pakeisdavo kita, vidurinė mokykla virto gimnazija, nespalvotas

laikraštukas virto spalvotu, kiekvienam prieinamu internete...

Iš tiesų, keitėsi daug kas, bet mes tikimės, kad „Šulinys“ išliko toks pat įdomus ir patrauklus jums, mūsų skaitytojai. Visai mokyklos laikraščio komandai džiugu, kad išleidžiame numerį, jau perkopusį skaičių trisdešimt. Ir pabaigoje norime pasakyti nuoširdų AČIŪ „Šalčinio“ redkolegijai už pasidalintas žinias, kurios pravers mums leidžiant naujus „Šulinio“ numerius.

Digna Čaplikaitė, IIIg kl.

„Šulinys“ glaudžiai bendradarbiauja su Gimnazijos būrelio „Foto blyksnis“ nariais.
Emilijos Rožankevičiūtės, 7 kl., nuotrauka

Konferencija „Praeities liudijimai – ateities garantas”

Sausio 10 d. Merkinės Vinco Krėvės gimnazijoje vyko integruota lietuvių kalbos ir literatūros bei istorijos pamoka, kurios esmė aptarti XX a. vidurio katastrofų situaciją Lietuvoje, susiejant rezistencijos ir trėmimų patirtį su sausio 13-osios įvykiais. 1940–1954 – ieji svarbus Lietuvos istorijos tarpsnis ne tik visa tai išgyvenusiems tremtiniais ir rezistentams, bet kartu tai svarbu ir mums. Skaudi patirtis atskleidžia mūsų tautiečių patirtus išgyvenimus ir jų dvasios stiprybę. Tokia patirtimi pasidalino ir atvykę svečiai – buvęs rezistentas Juozas Jakavonis – Tigras iš Kasčiūnų ir tremtinys merkiniškis Algimantas Vasiliauskas. Konferencijos dalyvių pranešimuose būtent ir atsispindėjo XX a. vidurio laikmetis bei to laikotarpio asmenybės.

Pamoka prasidėjo nuo istorinės situacijos Lietuvoje apžvalgos. Vytautas Bubnelis ir Martynas Katelynas išsamiai pristatė sovietų ir vokiečių okupacijas, jų padarinius, sovietų bei vokiečių nusikaltimus, rezistencijos, tremties prielaidas bei pasekmes. Datos ir milžiniški skaičiai parodė, kaip greitai ir skaudžiai

veikė okupantai. Pranešimas buvo įtaigus, sukrečiantis, bet įdomus, jis puikiai įvedė į tolesnę konferencijos eigą.

Kiti pranešimai supažindino su svarbiausiomis rezistencijos ir tremties asmenybėmis, kurios savo veiksmais, mintimis paliko ypatingą pėdsaką mūsų istorijoje. Tai žmonės, kurie nepalūžo sunkiausiomis akimirkos, jie neprarado vilties, kovojo už savo ir svarbiausia Lietuvos – tėvynės laisvę. Buvo pristatyti keli rezistentai. Deividas Vilčinskas ir Justinas Pačkauskas papasakojo apie Juozą Lukšą – Daumantą. Jis – tikra legenda, kurio drąsa, valia, ištvėringumas galėtų būti paskata ne vienam dabartiniam žmogui. Irmantas Vaicekuskas plačiau pakomentavo Adolfo Ramanausko – Vanago veiklą. Tai vienas iš garsiausių partizanų vadų, kovotojų už Nepriklausomybę. Šis žymus žmogus mums svarbus tuo, kad rezistencijos metais buvo Dzūkų grupės Merkinės bataliono vadu, 1946 m. – Merkio rinktinės vadu. Taip pat 1947 m. perėmė vadovavimą Dainavos apygardai, o 1948 m. išrinktas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu. Pasirodžius Tomui Glavickui visi nustebome,

kad bendraklasis turi kraujo ryšių su garsiu partizanu Antanu Grušausku. Jo slapyvardis buvęs „Siaubas“, anot giminaičio, gautas už tvirtą ir nuožmoka charakterį. Ypač buvo įdomu išgirsti pasakojimą apie tai, kaip minėtas Siaubas nenorėdamas pakliūti į nelaisvę bunkeryje susisprogdino. Ši asmenybė, kaip ir visos kitos, pasitraukė į mišką, nes kovojo už Lietuvos laisvę.

Tragiškas Merkinės istorijos liudininkas mums gerai žinomas – Kryžių kalnelis. Apie jį plačiau papasakojo Birutė Kazakevičiūtė, referuodama Dzūkijos nacionalinio parko Merkinės lankytojų centro vedėjo Algimanto Černiausko straipsnį, išspausdintą „Respublikoje“. Pasirodo, po karo slapta į žvyrduobes buvo sumesti žuvę ar sribynėje nukankinti partizanai. Sovietmečiu, statant stadioną, tie kaulai stumdyti, perstumdyti, užpilti žemėmis, kad nei pėdsakų, nei atminties neliktų. Čia stovintys kryžiai skirti motinoms, tėvams, broliams, seserims, ištisoms šeimoms, vokiečiui, ukrainiečiui. Tai didžiausias memorialas Lietuvoje. Pranešimas buvo išties įdomus bei svarbus, nes įvykiai vyko visai čia pat. Beje, Austėja Stravinskaitė referavo kitą to paties autoriaus straipsnį apie Vitą Jakavonį – Sniegutį iš Kasčiūnų kaimo. Iš pristatymo sužinojome, kad visi Sniegučio eilėraščiai alsuoja „meile Tėvynei, išaugusiai iš tėviškės grožio ir gilaus laisvės poreikio“.

Konferencijos metu taip pat šnekėjo ir minėti svečiai. Jų pasakojimai buvo išties intriguojantys. Girdėjome, kaip vaiko akimis viską matė tremtinys Algimantas Vasiliauskas. Jo pasakojimas buvo gyvybingas, nuotaikingas. Svečias papasakojo daug linksmų bei šiurpokų nutikimų, kurie giliai įstrigo jo atmintyje: „Galvoju žiūrėdamas į lavoną, ar užvažiuosim ant kaklo, ar ne...“ Taip pat šnekėjo ir partizanas Juozas Jakavonis – Tigras, vienas pokario laisvės kovų herojų, tragiško XX amžiaus liudininkas. Subrendęs Nepriklausomybės metais iš arti matė Antrojo pasaulinio karo siaubą, kuris neaplenkė ir jo šeimos. Vos devyniolikos davė partizano priesaiką, aktyviai dalyvavo ginkluotame pasipriešinime. Šių dviejų žmonių likimas parodė skausmingą jų patirtį ir kartu

jų ištvėrę, dvasios stiprybę, kuri padėjo sunkiomis akimirkomis.

Reikia paminėti, kad tokiems rezistentų ir tremtinių išgyvenimams didelį vaidmenį suvaidino kultūrą, religija. Žmonės rašė atsiminimus ir jiems tai buvo moralinė atrama. Literatūroje jie galėjo išsakyti viską, ką galvojo, ką patyrė, jautė tuo metu. Kūryboje atsispindėjo išgyvenimai, ji buvo kaip užuovėja. Šiuo laikotarpiu kūrė Antanas Miškinis, Bronius Krivickas, Vytautas Mačernis, Vytas Jakavonis – Sniegutis. Savo atmintį ir patirtį Sibiro taigoje aprašė ir tremtinė Dalia Grinkevičiūtė. Šios asmenybės parodė, kokia buvo tragiška 50 metų patirtis. Apie minėtų žmonių patirtį, kūrybos bruožus kalbėjo Evelina ir Edvinas Skliutai, Diana Orechovaitė, Arūnė Martinkėnaitė, o Gintarė Čaplėkaitė supažindino mus su neseniai Amerikoje pasirodžiusia Rutos Šepetys knyga „Tarp pilkų debesų“.

Konferencijos pabaigoje buvome sužavėti mūsų bendraklasių sukurta menine kompozicija, kuri puikiai perteikė visus dalyvių jausmus ir sutelkė rimčiai. Reiktų pridurti, kad konferencija truko net tris pamokas, bet mums jos nepailgo, o pralėkė žaibo greičiu, kad net nesuspėjome padiskutuoti, ką 50 metų tautos patirtis duoda mūsų savivokai. Tiesą pasakius, esame dėkingi ir savo mokytojams – Ritai Černiauskienei bei Eimantui Vitkauskui, taip nuostabiai paruošusiems šią neįtikėtina sėkmingą pamoką.

Diana Orechovaitė ir Arūnė Martinkėnaitė, IV g klasė
Brolių Černiauskų nuotraukos

Atmintis gyva, nes liudija

Sausio 11 d. minėjome Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną „Atmintis gyva, nes liudija“. Tai jau šeštą kartą Lietuvoje vykstanti pilietinė akcija, skirta prisiminti ir paminėti prieš 22 metus Lietuvos piliečių vieningą siekį apginti atkurtos valstybės nepriklausomybę ir bendrą pilietinę poziciją, padėjusią atsilaikyti prieš sovietinių okupantų ir vietinių kolaborantų agresiją, bandymą karine jėga įvykdyti perversmą, prisiminti ir pagerbti žuvusiuosius bei nukentėjusius valstybės gynėjus. Akcijos simbolis – žvakė, kuri simbolizuoja gyvybę, šviesą, teisingumą, atmintį ir vienybę.

Sausio 11-osios rytą žvakučių liepsna plazdėjo daugiau nei 1500 mokymo įstaigų, valstybės ir savivaldybės institucijų languose. Prie šios akcijos prisidėjome ir mes. Žvakučių šviesoje prieš akis iškilo vieninga minia, stovinti prieš tankus ir šaukianti laisvos Lietuvos vardą. Tylus minute pagerbėme tą naktį prie televizijos bokšto Vilniuje sužeistus 600 žmonių ir žuvusius 14 neginkluotų jaunuolių, mėginusių sustabdyti armijos įsiveržimą.

Nepatyrę šio siaubo nesuvokiame, ką reiškia iškovota laisvė. Juk „Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena – yra ne tik eilinė data, bet svarbiausia Lietuvos istorijos data,“ – kaip pabrėžė Vilniaus Sausio 13-osios mokykloje pilietiškumo akcijoje dalyvavusi prezidentė Dalia Grybauskaitė. Prisiminkime, jog ši kova, pergalė už laisvę reikalinga kaip kiekvienos dienos pergalė kiekvienam.

Kaip puikus gimnazistų patriotiškumo įrodymas ir istorinės atminties išsaugojimo tąsa tapo kovo 8 - osios dienos 5 – 10 klasių popietė „Patriotinės dainos konkursas“, kurios metu turėjome progą išgirsti dainų skirtų Tėvynei, laisvei, pasiaukojimui. Renginį vedė aštuntokės Audronė Kibirkštytė ir Evelina Prieskienytė.

Atmintis gyva...

**Jovita Urbonavičiūtė 7 kl.,
Lauryna Monika Svirkaitė,
Digna Čaplikaitė, IIIg kl.**

*Jolitos Šmitaitės, IIg kl., ir Vytauto Černiausko
nuotraukose kovo 8-sios koncerto akimirks*

Kvadrato varžybos

Vasario 4 d. mūsų gimnazijoje vyko Lietuvos mokinių olimpinio festivalio kaimo vietovių mokyklų tarpzoninės kvadrato (gim. 2000–2001 m.) varžybos. Jose dalyvavo Širvintų r. Gelvonų vid. mokyklos, Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos ir mūsų gimnazijos komandos.

Mergaičių komandų varžybose I vietą iškovojo Merkinės V. Krėvės gimnazija. Sveikiname! II atiteko Širvintų r. Gelvonų vid. mokyklos komandai, III – „Santakos“ gimnazijai iš Pilviškių.

Berniukų komandų varžybose I vietą iškovojo

„Santakos“ gimnazijos komanda iš Pilviškių. II atiteko Merkinės V. Krėvės gimnazijos komandai, III Širvintų r. Gelvonų vid. mokyklos komandai.

Kovo 3 d. į Rokiškio r. Juodupės gimnazijoje vykusiose finalinės kvadrato varžybose mūsų gimnazijos mergaičių komandai iškovojo III vietą.

„Šulinio“ infokomanda

Stalo teniso virusas

Vasario 26 d. vyko stalo teniso turnyras. Turnyre gausiai dalyvavo 5–8 ir I–IV gimnazijos klasių mokiniai. Sveikiname nugalėtojus: I vietą iškovojo Donatas Bingelis, II gkl., II vietą Daumantas Žitkus, 7 kl., III vietą Ignas Urbelionis, 8 kl.

Balandžio 26 d. vykusiame stalo teniso turnyre I vietą iškovojo Erikas Pipas, III gkl., II vietą Lukas Lukšys, II gkl., III vietą Medas Pauliukas, 7 kl.

„Šulinio“ infokomanda

Neišgalvotos knygos

Reklama: siūlomos knygos yra įdomios, storos ir svarbiausia neišgalvotos!

Jums turbūt įdomu, kodėl aš jas siūlau? Jūs, ko gero, bandysite teigti, kad šios knygos didžiųjų didžiausia nesąmonė? Bet aš manau, kad jūs mėgstate skaityti kitokias knygas, tarkim, psichologines. O aš siūlau pasinerti į nepakartojamą nuotykių ir fantazijos pasaulį, kurį jums dovanos šie Johno Ronaldo Ruelo Tolkieno ir Aleksandro Volkovo kūriniai.

Taigi, mano siūlomos knygos yra tikrai įdomios, nes jose knibždėte knibžda fantastinių būtybių, kurios neleis nuobodžiauti.

Antra, jos iš tiesų storos ir, patikėkit, 300 ir daugiau puslapių sužavės jūsų mokytoją, kai bandysite atsiskaityti. Trečia, svarbiausia jos neišgalvotos, nes vakare skaitant į tave žiūri godžios Golumo akys ir šnabžda jo lūpos „Mano mielas...“

Na, štai, mano mielieji, čia, apačioje, yra minėtųjų rašytojų knygos:

J. R. R. Tolkien'as

- „Silmarijonas“
- „Hurino vaikai“
- „Hobitas, arba ten ir atgal“
- „Žiedų valdovo“ trilogija:
- „Žiedo brolija“
- „Dvi tvirtovės“
- „Karaliaus sugrįžimas“

Vasario 23 d. knygų gerbėjai vyko į Vilniaus knygų mugę. Jolitos Šmitaitės, IIg kl., nuotraukos

Jos kiekvieną nuoširdų skaitytoją nukelia į neregėtai fantastiškas vietas, kuriose pilna visokiausių būtybių: troliai, goblinai, milžiniški vorai, orkai, elfai, nykštukai, burtininkai, drąsūs karžygiai, demonai, vaikstantys medžiai – entai, vilkai – vārgai ir drakonai.

Ten vyksta žiaurūs mūšiai, bėgioja eiklūs žirgai, auga gražūs miškai, klesti daug tautų, karalysčių ir plaukioja nuostabūs laivai. Gėris visuomet nugali blogį kad ir nuožmiausioje kovoje. Garantuojau, jog ilgai nenorėsite skirtis su stipriu juo nykštuku Gimliu, svajosite pašaudyti iš lanko su elfu Legolasu, klausysite ilgų entų pasakojimų, paskraidysite ant gigantiškų erelių, išaugs jums didelės basos hobitiškos pėdos. Pagaliau jūs viską išmanysite, kaip susikūrė mūsų pasaulis.

A. Volkovas

- „Smaragdo miestas“
- „Urfinas Džiusas ir medinių kareivėlių armija“
- „7 Požemio karaliai“

- „Maranų ugnies dievas“
- „Geltonas rūkas“
- „Apleista pilis“

Šios knygos pasakoja apie labai įdomią ir nuostabią draugystę, apie stebuklingą kraštą, kuris vadinasi Stebuklų šalis. Ten vieną kartą mergaitę Elę ir jos šunelį nunešė burtininkės Gingemos sukeltas uraganas iš mergaitės tėviškės Kanzaso. Stebuklų šalyje ji susirado tris bičiulius: Kaliausę, geležinį medkirtį ir nedrąsų liūtą. Elė turėjo keliauti į Smaragdo miestą, pas didįjį burtininką, nes tik jis galėjo mergaitę grąžinti namo. Bet Elei reikėjo nusivesti tris būtybes, kurios turi vieną karščiausią troškimą.

Taip mergaitė ir susidraugavo su Kaliause, medkirčiu ir liūtu, jie visi patyrė daug nuotykių. O kai grįžo, daug kas negalėjo ja patikėti. Mergaitė dar kelis kartus pateko į stebuklų šalį ir nuotyčiai buvo dar stebuklingesni negu pirmąjį kartą.

Na ką gi, mano mielieji, skaitykite, džiaukitės ir bendraukite su fantazijos pasauliu.

Kristupas Černiauskas, 7 kl

O mums ar leisite įgyvendinti savo svajones?

Paskutinę praėjusių metų rugpjūčio dieną tuometinis Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius patvirtino naują stojimo į aukštąsias mokyklas tvarką. Anglų kalbos egzaminas bus privalomas, – nusprendė ministras... Sužinoję šią naujieną dabartiniai vienuoliktokai buvo ištikti lengvo šoko, o šalies mokyklose kilo chaosas. LAMA BPO prezidentas P. Žiliukas teigia, kad „privalomas egzaminas yra naudingas, nes padidins specialybių pasirinkimo asortimentą“. Šiuo metu mokinsys, jau baigdamas

gerai mokantys anglų kalbą, todėl auklėtojos Renatos Černiauskiene ir skaityklos darbuotojos Laimos Čaplikienės padrąsinantys žodžiai mokiniams buvo itin reikšmingi: „Ką išmoksi, ant pečių nenešiosi“. Beje, tai byloja liaudies išmintis.

Norėdamas išsiaiškinti vienuoliktokų nuotakas „Šulinys“ apklausė visus III g klasės mokinius. Štai kokių nuomonių išgirdome. „Anglų kalbos egzaminas naudingas tuo, kad geriau mokėsiu anglų kalbą ir ji pravers gyvenime, bet viduriniajame kurse labai daug reikia ruoštis, norint gerai išlaikyti egzaminus, o dar vienas papildomas privalomas egzaminas sukels daug streso ir skatins jaunus žmones emigracijai,“ – teigia vienas apklaustasis. Bet visi vienareikšmiškai sako „Ne“: tai žlugdo mūsų visų svajones ir ateities planus, juk ne visi esame gimę būti humanitarais, galbūt kitiems geriau sekasi tikslieji mokslai ir jie bus puikūs savo srities specialistai nemokėdami gerai užsienio kalbos, o ši reforma tik skatins gerų specialistų nutekėjimą. Moksleiviai pasipiktinę, kad ministras daro netikėtus sprendimus ir neatsižveigia į jaunimo nuomonę, o „Lietuvos moksleivių organizacijos“ susirinkimai Seime su gerbiamu Švietimo ir mokslo ministru G. Steponavičiumi yra beverčiai, nes ministras visiškai neatsižvelgia į moksleivių interesus ir nuomones. Jų manymu, tai skatins jaunų žmonių emigraciją ir nepasitikėjimą valstybės švietimu.

Nors tai atrodė beviltiška, mes buvome optimistai ir tikėjome, kad ši reforma bus panaikinta, bent 2014 metams. Pasirodo, pasikeitus valdžiai ir ministrui šis sprendimas buvo atšauktas 2013 m. vasario 4 dieną. Taigi, aš ir mano bendraklasiai stosime į aukštąsias pagal senąją tvarką. O kas bus toliau, bus matyt. O kaip sako Liudviko XV favoritė de Pompadur: „Après nous le déluge“ (Po mūsų nors ir tvanas).

Lauryna Svirskaitė, IIIg klasė

Kristupo Černiausko, 7 kl., nuotrauka

dešimtąją klasę, nusprendžia, kur jis stos. Šis sprendimas lemtingas ir 12 klasėje, nes moksleivis jau negali nieko pakeisti, turi dalykų rinkinį, tinkamą studijuoti tik tam tikrą specialybę. Anot pertvarkos sumanytojų, dabar egzaminų spektras bus platesnis ir mokiniai bus ne taip suvaržyti, galės rinktis daugiau specialybių.

Mūsų gimnazijoje ši žinia greitai paplito, jau antrąją mokslo metų dieną sutrikę buvo ne tik mokiniai, bet ir visi užsienio kalbos mokytojai, net mūsų auklėtoja. Be to, darbščiajai pavaduotojai reikėjo keisti sudarytą tvarkaraštį. O jūs įsivaizduojate, ką tai reiškia? Žinia buvo tarsi griaustinis iš giedro dangaus. Mokinių akyse atsispindėjo nerimas ir nepasitikėjimas savo anglų kalbos žiniomis, o apsispręsti reikėjo greitai, ar mokytis bendruoju kursu, ar keisti ir imti išplėstinį, – dauguma vienuoliktokų nesijautė

Emilijos Rožankevičiūtės, 7 kl., nuotrauka

Kovo 11-oji – kad Lietuva ir visi jos vaikai būtų laimingi...

Viena prasmingiausių valstybinių švenčių yra Kovo 11-oji, kasmet tradiciškai minima mūsų gimnazijos bendruomenės. Renginį pradėjome kiekvieno širdyje gyvenančia daina – Lietuvos himnu. Lietuvių kalbos mokytojos Ritos Černiauskienės žodžiai visus nukėlė į senąją Dainavą, Sūduvą bei Jotvos šalį, kur skamba vaidilos kanklės ir daina „Ant tėvulio dvaro“, šiandieną naujai prikelta bei dainuojama „Kukumbalio“. Tačiau bespalvę laiko skarą kaip kaukę nuo mūsų veidų nutraukė gimnazijos direktorė Regina Sakalauskienė, tarusi: „Čia nieko mūsų nėra, / O viskas mūsų vardu.“ Taip, viskas mūsų – lietuvių

vardu, kurie, it ta basa Modestos žolelė, bėgame į tėvynę „dainų ir artojų“, apie kurią mums duetu papasakojo Emilija ir Roneta. O Antano Kulakausko auklėjami mažyliai: Kotryna, Gustė ir Danielius, kaip ir jų mokytojo apkalbėtam laukų spalvotam čiulbesy, papasakojo, ką jiems reiškia Vytis ir trispalvė. Ir jei vaikai gimtinę dar regi laukuose bei soduose, tai mokytojai vis dažniau ją mato pro langus. Apie šitai mums ir padainavo mokytojų kvartetas: Stasys Papartis, Vytautas Černiauskas, Kęstutis Breidokas ir Gintautas Rudzis. Tyliai pasiklausius abiturientės Birutės eilėraščio, mokytojas Linas Nekrošius priminė

šventus valstybės mūšius, o Roneta, atlikdama dainą „Broliužėlis”, jautriai atskleidė, ką jaučia sesė laukdama brolio parjojant iš karo. Nors šitam krašte, kur darželių tvoros žydi, sniegės vis dar šoko savo tango, bet žaliasuknė Austėja įnešė pavasario dvelksmo, tik, deja, nesuprasi, ar gražus jis, ar ne...

Ak, tie mokytojai, tik jie vieni gali taip gražiai primint, kad Lietuva – tai šalis, kur mus „paga-mino“. Taip pat daug paprastų ir šiltų žodžių tarė mokytojos Rasa Aleksiūnienė, Milda Truncienė bei direktorės pavaduotoja Rasa Bingelienė. O šventės pabaigoje nuostabią dainą Lietuvai do-vanojo mergaičių choras. Patį renginį užbaigė bendra vaikų ir mokytojų daina „Mano kraštas”. Gimnazijos direktorė Regina Sakalauskienė dar palinkėjo, kad Lietuva ir visi jos vaikai būtų laimingi.

Digna Čaplikaitė, IIIbg kl.

Vytauto Černiausko nuotraukos

Inesa Sinkevičiūtė, 7 kl.

Žvilgsnis į gamtą

„Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“

Kovo 18-22 d. gimnazijoje vyko „Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ“, kurią organizavo socialinė pedagogė Birutė Čaplikienė. Anot jos iniciatorių: ši savaitė „... jau ketvirtus metus inicijuojama emocinės paramos telefonu tarnybos „Vaikų linija“. Kaip ir kasmet prie projekto prisijungia partneriai, neabejingi patyčių problemai. Šiais metais projekte vien ugdymo įstaigų dalyvauja gerokai daugiau nei 1000, iš visų 60 Lietuvos savivaldybių. Padedant tokiam gausiam partnerių būriui, kovo 18-24 dienomis visoje šalyje vyko specialūs projekto renginiai, skatinantys nepamiršti draugiško ir pagarbaus bendravimo, tolerancijos ir empatijos ugdymo.“

Jos metu nestigo įvairių veiklų. Mokinių tarybos narių akcijos metu buvo dalijamos etiketės „Aš neskriaudžiu kitų! Prisijunk ir tu!“, „Būk draugiškas ir tu“. IIg klasės mokiniai kartu su auklėtoja Asta

Tarailiene lankėsi Merkinės pagrindinėje mokykloje. Pradinių klasių mokinukai kūrė stendą „Draugystės pieva“. Vyko nuotaikinga „Improvizacijos klubo“ narių programa „Gyvenkime draugiškai“. 1 – 6 klasių mokiniai lankėsi Merkinės miestelio viešojoje bibliotekoje, kur buvo susipažindinti su saugaus bendravimo internete programa „Draugiškas internetas“. Savaitės veiklą karūnavo susitikimas su Alytaus apskrities VPK Varėnos rajono PK VPS prevencinio poskyrio vyresniąja specialiste Jolanta Mockevičiene bei draugiškos varžybos tarp I g – II g klasių komandos ir Alytaus apskrities VPK Varėnos rajono policijos komisariato darbuotojų komandos. Šias atkaklias ir kovingas varžybas dviejų taškų skirtumu laimėjo svečiai iš Varėnos.

„Šulinio“ infokomanda

Gimnazistų kelionė į Molėtų observatoriją

Saulėtą balandžio 17 d. rytą Merkinės V. Krėvės gimnazijos IIg klasės mokiniai kartu su auklėtoja išriedėjo į smagią ir daug žadančią kelionę kone per pusę Lietuvos – link Molėtų. Pasigriebę gerą nuotaiką ir pasipuošę plačiausiomis šypsenomis nepabūgome apie tris valandas trukusios kelionės autobusu ir galiausiai, šiek tiek paklaidžioję Molėtų apylinkėse, pasiekėme savo kelionės tikslą.

Pirmiausia apsilankėme Lietuvos etnokosmologijos muziejuje. Jau pats pastatas nustebino savo didybe, puošnumu, paslaptimi. Parodos ekspozicija išdėstyta per tris muziejaus aukštus. Čia buvome supažindinti su kosmoso ir žvaigždžių istorija. Sužinojome, koks stiprus ryšys siejo visatą ir mūsų protėvius. Pasidomėjome, kaip kosmoso ir žmogaus santykis pakitęs šiandien, technologijų amžiuje. Sukaupę jėgas, drąsiai kilome laiptais į 37 m. aukštį, kur, atsidūrę apžvalgos aikštelėje, išvydome kvapą gniaužiantį vaizdą – galėjome nevaržomai stebėti Molėtų krašto apylinkes: miškus, ežerus, laukus... Pasigrožėję įspūdingu Aukštaitijos krašto gamtovaizdžiu vėl taip pat

sėkmingai riedėjome žemyn (aukų lipant žemyn lyg ir išvengta).

Nusifotografavę prie Lietuvos etnokosmologijos muziejaus patraukėme link Molėtų observatorijos. Ten gavome progą pamatyti patį didžiausią teleskopą visoje Šiaurės Rytų Europoje, susipažinome su jo veikimo principu, taip pat išsiaiškinome, kaip vyksta astronomų darbas, ką naudingą ši veikla duoda mūsų žmonijai. Vėliau žiūrėjome filmą apie žvaigždynus, kitose planetose vykstančius tyrinėjimus, praeities bei dabarties teleskopus. Sužinojome tikrai nemažai naudingų dalykų, papildėme savo astronominių žinių bagažą.

Kad ir kaip būtų gaila, ekskursija pasiekė pabaigą. Tačiau tai nesugadino mūsų geros nuotaikos. Laukuose sugaudžiusios ir iš medžių iškėlusios pasprukusius mokinius, mokytojos sutalpino juos į autobusą ir tada jau riedėjome atgalios, namų link. Autobuse visi pasidalijome patirtais įspūdžiais, padainavome. Ne, kelias namo neprailgo, greit grįžome Merkinėn.

Simona Bakanauskaitė, IIg kl.
Jolitos Šmitaitės, IIg kl., nuotrauka

Dalyvavimas jaunimo organizacijose skatina pažinti ir puoselėti šalies ir tautos kultūrą

Organizacija – tai žmonių kolektyvas, susidaręs arba sudarytas tam tikrai veiklai ar darbui. Manau, prie organizacijų galima priskirti ir mokyklos būrelius, įvairias popamokines veiklas, kuriose grupė bendraminčių gali atskleisti save ir pasireikšti vienoje ar kitoje srityje. Dauguma jaunimui skirtų organizacijų skatina pažinti bei puoselėti savo tautos kultūrą. Kultūra yra visuma, apimanti žinias, tikėjimus, menus, moralę, teisę, papročius ir įvairias tautos tradicijas. Norėdama įrodyti, kad dalyvavimas jaunimo organizacijose skatina pažinti tautos kultūrą, pabandyčiau pristatyti tris organizacijas, kurios, mano manymu, puikiai įrodo, jog dalyvavimas jose skatina mus gilintis į tautos praeitį, tradicijas, pritraukia prie šalies kultūros pažinimo.

Pirmoji organizacija – Merkinės jaunimo etnokultūros klubas „Kukumbalis“. Šioje veikloje dalyvaujantys žmonės siekia giliau pažinti Lietuvos etninę kultūrą, jaučia atsakomybę už tradicinės kultūros likimą ir jos integraciją į mo-

dernųjį gyvenimą. Pati nesu šio klubo narė, tačiau stebiu jį ir jo veiklą iš šalies. Vadovai geranoriški, bendradarbiaujantys, todėl jų dėka esu važiuojusi į keletą kelionių su šio klubo nariais ir tikrai nenusivyliau. Gera matyti šių žmonių džiugias emocijas ir užsispyrimą daryti tai, kas kitiems atrodo nepopuliaru. Kurdami savo pasirodymus, jie remiasi tautos praeitimi, tradicijomis. „Kukumbalis“ populiarina lietuvių liaudies dainas, lopšines, šokius. Švenčia kalendorines šventes, kurias šių dienų jaunimas dažniausiai užmiršta (Joninės, Užgavėnės), taip pat padeda pažinti dzūkų tarmę. Patys klubo nariai noriai gilinasi į tautos kultūrą skatindami ir mus įsitraukti į jų veiklą, kuri yra labai plati. Jie niekada nestovi vietoje ir nepasilieka ties Merkine. Lanko įvairius Lietuvos miestus ir miestelius, kviečiami parodyti meilę savo šalies kultūrai ir kitose užsienio šalyse. „Kukumbalis“ galėtų būti pavyzdžiu organizacijos, kuri puoselėja tautos tradicijas ir suteikia galimybę pažinti tautos kultūrą.

Taip pat norėčiau pakalbėti apie tautinių šokių kolektyvą „Sukčius“. Galbūt atrodytų nelabai suprantama, kaip tokia veikla gali būti susijusi su šalies kultūros pažinimu, tačiau susijusi. „Sukčius“ – tautos pažinimas per šokį. O šokiai dalis mūsų šalies kultūros su savo tradicijomis, istorija, praeitimi. Šis kolektyvas skiepija meilę šokiui, tradicijoms, formuoja žmonių pasaulėžiūrą. Mat jau nuo seno lietuviai mėgo šokius, įvairius ratelius, kurie suteikė mūsų kultūrai spalvų. Šis kolektyvas atvėręs plačiai duris, skatina mus pažvelgti į šalies kultūrą iš šokio pusės. Kadangi šiuolaikinė Lietuvos visuomenė yra įvairialypė, joje išryškėja atskiros grupės, kurių sąsaja su tradiciniu šokiu yra skirtinga. Dalyvaudami šioje veikloje galime pamilti tradicinį šokį, suprasti, kad jis atskleidžia tautos savitumą ir yra mūsų kultūros vertybė. „Sukčius“ viena tų organizacijų, kurios iškelia mūsų šalies kultūrą per šokį ir suteikia progą ją pažinti.

mūsų šaliai svarbios dienos, tokios kaip Kovo 11 – oji, Vasario 16 – oji. Liberalai stengiasi tautos žmonėms priminti įvykius, kaip kultūros dalį, kurią turėtų žinoti kiekvienas lietuvis. Taip pat jie rengia įvairias viktorinas, akcijas, renginius, kad suteiktų galimybę jaunimui „pasikultūrinti“. Nors liberalų organizacija labiau remiasi į politiką, tačiau neužmiršta jos sieti su mūsų šalies kultūra. Jų misija – skleisti liberalias vertybes visuomenėje, skatinti pilietinės visuomenės vystymąsi, kelti savo narių kompetenciją. Jie jaunatviški, energingi, veiklūs ir atviri, vienijami liberalių idėjų, besidalijantys žiniomis ir kuriantys galimybes saviraiškai. Tai organizacija, kuri veikia mūsų kultūros labui.

Apibendrindama norėčiau pasakyti, jog, remdamasi aptartomis organizacijomis, pritariu tam, kad dalyvavimas jose padeda pažinti šalies kultūrą. Visos trys organizacijos savo veikla prisiliečia prie šalies kultūros, stengiasi ją puo-

Ir paskutinioji organizacija, kurią norėčiau paminėti, tai liberalus jaunimas. Lietuvos liberalus jaunimas – savarankiška ir nepriklausoma jaunimo nevyriausybinė organizacija, vienijanti liberaliai mąstančius jaunus žmones visoje Lietuvoje. Jie domisi ne tik politika, tačiau gilinasi bei stengiasi puoselėti šalies kultūrą. Pati ne kartą esu dalyvavusi jų renginiuose, kurių metu minimos

selėti, įtraukti kuo daugiau žmonių ir skatinti jų norą pažinti mūsų tautą. Manau, kad kiekvienas iš mūsų turėtų dalyvauti bent vienoje organizacijoje, kuri skiepytų meilę šaliai bei neapleistų jos kultūros.

Meda Sabonytė, IIg kl.

Tarmių varžytuvės

Balandžio 26-oji mūsų gimnazijoje buvo itin ypatinga, nes šią dieną beveik visų klasių mokiniai pravėrė „Tarmių lobyno“ duris, padedami mokytojų Rasos Aleksiūnienės, Mildos Truncienės, Astos Tarailienės, Kęstučio Breidoko, Rasos Osinskienės, Ritos Černiauskienės bei Merkinės kultūros centro darbuotojos Laimos Jakštienės.

Renginį pradėjo ir lobio skrynią pravėrė jo organizatorė bei vedėja pradinė klasių mokytoja Rasa Aleksiūnienė, kuri mums paparino „Kap piemuo barzdų augino“. O jau kokių „dzyvų“ tame lobyne suradome mes, mokinukai... Pirmieji lobiais žarstėsi pradinukai. Štai Rugilė Sinkevičiūtė aptiko „Veršelį lapės olon“, Lukas Kalašnykovas išmėgino „Stebuklingą dūdukę“, o Justina Žitkutė džiaugėsi „Laumių audeklu“. „Melagį piemenį“ sutiko Ugnė Lukšytė, o Martynas Gudukas bei Lukas Jauneika pasakė tikriausiai to piemens išmokytą skaičiuotė. Apie „Kumelės kiaušinio“ perėjimo sunkumus pasakojo Aistė Kašėtaitė. Šiek tiek vyresni 5 – 8 klasių grupės mokiniai jau gyvenimiškesnius lobius porino. Antai Aldona Bubnelytė eiliuotai nupiešė gimtąjį „Dzūkijos“ kraštą, Emilija

Mikalonytė su savo „Besmegeniais“ priminė neseniai atostogų išvykusią žiemą, „Pucinėlio raudonausio“ gražumą duetu mums apdainavo Emilija Rožankevičiūtė ir Roneta Saveiskytė. Beje, tikrą karą su savo „Karo kurscytoja“ įžiebė bei keiktis lietuviškai pamokino Inesa Sinkevičiūtė ir Jovita Urbonavičiūtė. Bevaikščiodama po „Tarmių lobynus“ apie geras „liekars-tvas“ prisiminė Gabrielė Lukšytė. O jau pacys vyriausieji I – III klasių gimnazistai daugiausia mintis suko meilės ir šeimos link. Pavyzdžiui, Ieva Krušniauskaitė gana įtaigiai paskaitė apie Mykolo meilę „Dziewaš nedaturėsiu“. Taip pat išgyvenome visus Redos Zinkevičiūtės „Dzienos rūpescius“, Linos Krušniauskaitės padedami sužinojome, kaip „Mislina Jonas“ ir pabuvome pas „Dziewo svecius“ kartu su Digna Čaplikaite.

Bet štai renginio vedėja mokytoja R. Aleksiūnienė grąžino mus iš pasakų pasaulio į tarmių varžytuvių „Tarmių lobynai“ mokyklinį turą. O kokios varžytuvės be garbiosios komisijos, kuriai pirmininkavo Stasė Avižinienė – Merkinės pagrindinės mokyklos pradinė klasių mokytoja metodininkė. Jai taip pat

padėjo Lina Būdienė – Varėnos kultūros centro vyr. specialistė, etnografe ir Arvydas Skliutas – Varėnos r. savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas. Po ilgo ir sunkaus darbo komisija išrinko mokinius, kurie pateko į regioninį turą, kur varžysis sūduvių ir dzūkų šnektų atstovai ir kuris vyks būtent mūsų gimnazijoje gegužės 21 dieną.

Taigi sveikiname į regioninį turą patekus Justiną Žitkutę ir Ugnę Lukšytę (ruošusi mokytoja R. Aleksišiūnienė), Emiliją Rožankevičiūtę ir Ronetą Saveiskytę (mokytojai K. Breidokas

ir A. Tarailienė), Jovitą Urbonavičiūtę, Inesą Sinkevičiūtę ir Gabrielę Lukšytę (mokytoja A. Tarailienė), Ievą Krušniauskaitę (mokytoja R. Osinskienė), Digną Čaplikaitę (mokytoja R. Černiauskienė). Tikimės, kad ši šventė, skirta 2013-iesiems Tarmių metams, gali tapti kasmetine arba kas dveji metai vykstančia dzūkiškos šnektos švente.

Digna Čaplikaitė, IIIg klasė

P.s. Regioniniame ture nugalėtojais tapo ir rudenį respublikiniame rungsis Justina Žitkutė (3 kl.), Emilija Rožankevičiūtė ir Roneta Saveiskytė (7 kl.), Gabrielė Lukšytė (7 kl.) bei Ignas Bingelis (I g kl.). sveikiname ir linkime sėkmės.

Vytauto Černiausko nuotraukos

Kas yra reikšminga šių dienų fotomenininkams?

Fotografas D. Grifinas teigia, jog fotografija įamžina reikšmingas akimirkas. Remdamasi kelių šių dienų lietuvių fotomenininkų darbais, argumentuotai norėčiau aptarti šią mintį, atsakydama į klausimą, kas yra reikšminga šių dienų fotomenininkams. Ši tema labai įdomi, šiuolaikiška ir man aktuali, nes pati domiuosiu šia meno šaka ir galbūt su fotografija net sieju savo ateitį.

Fotografiją kiekvienas galėtų apibūdinti skirtingai. Vienam – tai iliuzija, iškraipyta pojūčių interpretacija, kitam – akimirkų fiksavimas, trečiam – tiesiog kūryba. Man fotografija – tai meno forma, padedanti perteikti savo požiūrį į pasaulį. Tai veikla, suteikianti begalinį malonumą, tai aistra užfiksuoti kažką nauja,

sustabdyti laiką, įamžinti džiaugsmingiausius, ir ne tik, gyvenimo įvykius. Nuoširdžios ir nesužadintos emocijos, kūrybiška ir nenuobodi fotografija suteikia galimybes ilgam prisiminti ir grožėtis gyvenimo akimirkomis. Fotografija – tai gyvas ir savitas požiūris, nuoširdumas ir tikrumas, istorijos, mintys, atskleidžiamos per kūno kalbos, spalvų, simbolių, erdvių ir formų išskirtinį tarpusavio skambesį. Stipri fotografijų energetika tiesiog įtraukia į save.

Aš pritariu fotografui D. Grifinui, kad fotografija įamžina reikšmingas akimirkas. Daugelis žmonių vien dėl to ir fotografuoja, kad galėtų vėliau žiūrėti nuotraukas ir geriau atkurti prisiminimus iš tų dienų. Juk įamžinę tam tikrą momentą norime, jog jis išliktų ilgą laiką. Fotografijoje

gali išreikšti savo nuotaiką: liūdesį, džiaugsmą, nerimą, ilgesį... Kiekvienas žmogus nori turėti kažkokį prisiminimą, todėl jį įamžina nuotraukoje, ir nesvarbu, ar jis būtų pilnas džiaugsmo ar liūdesio. Iš nuotraukų galime pamatyti, kas vyksta visame pasaulyje, jos mus priartina prie kitų šalių gyvenimo, atskleidžia jų istoriją, supažindina su papročiais. Iš nuotraukų taip pat galime sužinoti apie ankstesnį žmonijos gyvenimą, kaip atrodė mūsų gyvenamosios vietovės, kokie buvo ir kaip gyveno mūsų senoliai.

Vienas iš mano mėgstamų šių laikų fotomenininkų – tai Laimonas Ciūnys. Jis mane sužavėjo savo darbais, kvapą gniaužiančiais plačiakampiais peizažais, priverčiančiais iš naujo atrasti tiek gimtosios šalies, tiek ir kitų kraštų miestų ir gamtos grožį, pajauti stebuklingą atmosferą, užburiančią šviesą, spalvų gamą, nuotaiką, erdvę. Jo darbai tarsi atvirukai pristato įvairias erdves ir džiugina akį. Šis fotomenininkas savo nuotraukomis tik įrodo, kad fotografija įamžina reikšmingas akimirkas, nes savo karjerą jis būtent taip ir pradėjo – nuo savo kelionių įamžinimo.

Kitas man patinkantis menininkas – tai Arūnas Baltėnas, Lietuvos fotomenininkų sąjungos narys, dirbęs kultūros paveldo programose, pagarsėjęs meniškais senamiesčio, paukščių fonuotraukomis. Iki šiol geriausiai buvo žinomas kaip miestų, ypač Vilniaus, fotografas. Kaip teigia pats fotografas, sulaukus penkiasdešimties, jo žvilgsnis stabtelėjo ties kaimu, kur atrado lėtą kasdienį gyvenimą, kuriamą ir puoselėjamą paprasto žmogaus. Dabar jam svarbiau užfiksuoti gyvenimą, kurio

pagrindinis personažas yra žmogus, bet ir detalės jam yra svarbios. Šiam fotomenininkui labai rūpi lietuviškas kaimas, labai svarbi ir pavienio žmogaus istorija, gyvų bendruomenės ritualų įamžinimas, vykstančios permainos ir kt. Jis savo fotografijomis bando kurti gyvenimo pasakojimą. A. Baltėnas 2009 metais išleido fotografijų albumą „Šilų dzūkai“, kuriame atsiskleidžia kelių Dzūkijos nacionalinio parko kaimo žmonių gyvenimo vaizdai.

Fotografija man yra labai artima, nes aš daug ja domiuosi bei užsiimu šia meno sritimi. Vienas iš mano pirmų žingsnių į fotografiją – tai ketvirtosios prizinės vietos laimėjimas respublikiniame fotografijų konkurse „Po tėviškės dangum“. Tai mane labai paskatino eiti toliau. Mėgstu fotografuoti gamtą, įamžinti visai paprastus dalykus. Fotografuojant mane itin domina žmogus – jo charakteris, nuotaika ir tiek vidinis, tiek išorinis jo grožis. Tą akimirką ir noriu sugauti, sustabdyti, atskleisti nuotraukoje. Man tai yra labai svarbu. Internetu talpinu savo darbus ir ten sulaukiu fotografuojančių žmonių įvertinimų. Mokykloje lankau fotografų būrelį, kurio vadovas yra mokytojas Vytautas Černiauskas. Labai džiugu, kad mokytojas mane labai palaiko, iš jo gaunu puikių patarimų. Stengiuosi ir toliau tobulėti šioje meno srityje.

Taigi, D. Grifinas, sakydamas, jog fotografija įamžina reikšmingas akimirkas, buvo visiškai teisus. Aš taip pat galiu drąsiai jam pritarti, nes fotografija leidžia sugrįžti į tuos gyvenimo momentus, kurie kiekvienam nepaprastai svarbūs ir brangūs.

Jolita Šmitaitė, IIg klasė
Autorės nuotraukos

Tarptautinė šokio diena (04-29) gimnazijoje buvo pažymėta šokio pertraukomis

„Šulinio“ infokomanda

Laikraštį kuruoja: mokytojai
Rita Černiauskienė, Vytautas Černiauskas

Seinų 10, LT-65333 Merkinė, Varėnos raj. tel 8 310 57275

Jovita Urbonavičiūtė,
Jolita Šmitaitė,
Gintarė Čaplikaitė,
Monika Turauskaitė,
Sonata Leknickaitė,
Digna Čaplikaitė,

Kristupas Černiauskas,
Kristina Jankeliūnaitė,
Emilija Lesniauskaitė,
Eglė Barysaitė,
Lina Krušniauskaitė

„Šulinys“, „Fotoblyksnis“ ©